

AIDAI

Munchenas Pirmadienis, 1946.VIII.20 d. /III metai/ Nr. 192/229/

Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Pirmadienį prieš piet posėdžiavo komisijos Italijos ūkiniams reikalams ir Suomijos taikos sutarčiai paruošti. Amerikiečių atstovas nedalyvavo Suomijos komisijoje. Manoma, kad tai įvyko dėl to, kad rusai prieš tai protestavo. Komisija nutarė pareiklauti, kad Suomijos atstovas savo pareiškimą įteiktų raštu. Australijos atstovas pasiūlė įsteigti Tarpt. Teismą žmonių teisėms apsaugoti. Į šį teismą galėtų kreiptis atskiri asmenys ar žmonių grupės, jeigu jų teisės būtų pamintos arba jie būtų neteisėtai skriaudžiami.

Dabartinė politinė padėtis

Londono radijas taip komentuoja dabartinę politinę padėtį: Paskutinė savaitė nedavė jokios pažangos nei ūkinėje nei politinėje pckario suirutėje. Per debatus Taikos Kongrese įtampa gerokai padidėjo. Rusijos pateikti reikalavimai siekia pavergti Turkiją. Rusija visa tai daro savo „saugumo“ sumetimais. Yra tik viena pajėga, kuri gali pulti Rusiją - tai Anglija bendrai su Amerika. Jos tai darytų tik pačiu kritiškiausiu momentu. Iš esmės yra tik pasitikėjimo krizė. Per debatus rusai išėdžiamai puolė Byrnesą ir kitus Kongreso dalyvius. Kaip gali tokiose sąlygose Kongresas ramiai baigti savo darbą? Iš tikrųjų Prancūzija ir Norvegija balsavo prieš Rusiją, nors buvo tikėtasi, kad kuriais klausimais jos galėsiančios balsuoti už rusus. Bendri principai sujungė valstybes prieš rusus.

JAV susirūpinusios Turkija

Vašingtonas /AP/. Naujasis JAV 45.000 tonų lėktuvnešis „Franklin D. Roosevelt“ šiomis dienomis atvyks į Lisaboną mokomajai kelionei, ryšium su didėjančiu įtempimu Artimuosiuose Rytuose. JAV oficialūs

sluogsniai praneša, kad rimtai žiūrima į Rusijos reikalavimus Turkijai, ypač kad rusai nori tiesiogiai dalyvauti Dardanelų kontroleje ir gynyboje. Atrodo, kad JAV palaikys Turkiją, kad ji atmestų Rusijos reikalavimus, bet klausimas, kaip toli Amerika eis.

JAV laivų atvykimas į Viduržemio jūrą plačiai komentuojamas kaip jėgos demonstracija, nežiūrint, kad visi oficialūs komunikatai patvirtina, jog šis plaukiojimas yra tikrai mokomasis. Jau atplaukė į Viduržemio jūrą kreiseriai „Fargo“ ir „Huntington“ ir du naikintojai. Šie laivai pesenai buvo Trieste saugumo sumetimais. Manoma, kad lėktuvnešis „Franklin D. Roosevelt“ ir jį lydintieji laivai, tur būt, bus vadovaujami britų ir manoma, kad jie dalyvaus britų laivyno manevruose. Oficialūs Vašingtono sluogsniai yra labai susirūpinę paskutiniaisiais diplomatiniais įvykiais. Bijomasi, kad nesusidarytų daug didesnė krizė, negu kad buvo Persijos klausimu. Pagal privatinius žinių šaltinius, ši baimė kyla iš to, kad aiškiai matoma, jog Rusija pasiryžusi paimti Turkijos sąsiaurius į savo rankas. Galimas daiktas, kad Rusija savo pretenzijoms paremti pademonstruos atitinkamas pajėgas.

Kinijos komunistai puola generolą Maršalį

Nankinas /UP/. Kinijos komunistų spauda pirmą kartą pradėjo pulti generolą Maršalį. Jam prikiša, kad jis vaidina dvigubą vaidmenį: iš vienos pusės dedasi taikintoju, o iš kitos pusės kurstas Čiankaišeko testą piliėtinį karą. Kitas komunistų laikraštis išjuckia Maršalio taikos misiją. Straipsnis pavadinamas „Satyra apie vadinamąjį taikintojo vaidmenį, kuris, žinoma, baigėsi fiasko“. Laikraštis toliau rašo: Maršalio misija nepavyko iš dalies dėl jo paties kaltės, nes jam nepa-

sisekė suvaržyti Čiankaišeko karinės taktikos prieš komunistus. Ši komunistų spaudos ataka duoda didelį pagrindą manyti, kad netrukus Kinijos komunistai pasiūlys Rusijai, Amerikai ir Britanijai tarpininkauti.

Rusija vėl koncentracija kariuomenei Irano pasienyje

Teheranas /AP/. Vienas oficialus užsienio žinių šaltinis telegrafavo, kad šiauriniame Irano pasienyje rusai sukoncentravo 15-25 divizijas išilgai Arako upės. Tass sako, kad jis yra įgaliojtas patvirtinti šie žiniai, kurie paskelbė, kaip spėjama, Irano pasiuntinys JAV. Teherano laikraščiai rašo, kad laivai su Indijos kariuomene atlaukė į Basrą /Irako/. Irano ministras pirmininkas Qavam es Sultaneš esas labai susirūpinęs dėl Rusijos kariuomenės koncentravimo šiaur. Irano pasienyje.

Byrnes pakvietė generolą Clay į Paryžių

Paryžius /AP/. Byrnes pakvietė generolą Clay į Paryžių. Byrneso įgaliojtas kalbėtojas pareiškė, kad šį Byrneso žygį nereikia interpretuoti kaip paskubintą Vokietijos klausimo. Kalbėtojas pareiškė, kad Byrnes nenori, jog Vokietijos problema būtų tuojau sprendžiama Paryžiaus Taikos Kongrese.

Gen. Morganas atsistatydins

Frankfurtas /S. and S./ Gen. Morganas, vyriausias Vokietijos zonių UNRRCo direktorius atsistatydins nuo STO narius klausimas perduotas. Pranešama, kad šiandien nebuvo galimybės su juo pasikalbėti telefonu ir sužinoti, ar jis iš tikrųjų atsišalys. Iš vyriausios UNRRCo būstinės Arlseene pranešta, kad nėra jokių komentary apie vieną Londono laikraščio paskelbtą žinią, jog Morganas atsistatydins.

Milijonai žmonių trokšta apšviesti Vokietijoje

Frankfurtas /AP/. JAV kariuomenės kontržvalgyba praneša, kad milijonų žmonių zona, Lenkija, Gudija ir Ukraina, jonei vokiečių nori apšviesti okupuotą Reichą ir emigruoti. Oficialus pranešimas šitaip suskirsto gyventojų kategorijas: Paprasti mėsantrečiai ir ūkininkai nori išvykti, t. y. Manoma, kad trečiadionį jau ket Vokietija netarė mūšio laukui, bet Rytų ir Vakarų. Mėslininkai, be to, nori testuoti savo išradimų Vokietijoje.

jeje ir stengiasi savo išradimus perduoti už pilietybės dokumentus, siūlydami fantastiškus ginklus kiekvienai valstybei, kuri sutiktų juos priimti. Rašytojai ir kompozitoriai stengiasi, kad jų kūriniai patektų į užsienį ir tokiu būdu per leidėjus patys įsmuktų į užsienį.

SS tikisi, įsikurti kurioje nors draugingoje Pietų Amerikos valstybėje, arba testuoti savo amatą prancūzų svetimšalių legijoje. Vokietės trokšta ištekti už užsienio. Religinės grupės siekia kontaktą su kitų valstybių dvasininkais, kad galėtų masiškai emigruoti. Oficialus pranešimas toliau sako, kad be pilietybės žmonės apskčiau buvo nekenčiami Vokietijoje, o dabar laikomi „aristokratais“ emigrantų tarpe. Jų tapatybės dokumentai aukščiausiais apmokami juodojoje rinkoje. Sakoma, kad netikrų dokumentų dirbėjai ir pirkliai, be to, ir žaliavos sienos vadovai daro puikiausius biznius, kaip niekuomet dar nėra buvę. Jei dabartinis vokiečių troškimas išsipildytų, tai Vokietija taptų retai apgyvendinta ūkiu šalis be prekybos ir pramonės.

Trumpos žinios

- Praga. Čia susirinko studentų organizacijų atstovai iš 60 kraštų. Pragoje suimta 37 asmenys, įteriami antisemitizmo.

- Naujorkas. Albanijos suteiktos žinios esančios dvireikšmės ir prieštaraujančios, todėl jos priėmimo STO narius klausimas perduotas Saugumo Tarybai.

- Vašingtonas. Šių metų kviečių derlius 12 Europos kraštų bus 30 % didesnis už praėjusiųjų metų derlių.

- Maskva. Sovietų vyriausybė Pavlovą paskyrė pasiuntiniu į Belgiją.

- Bernas. Šveicarija sudarė prekybos sutartį su Austrija.

- Berlynas. La Guardia atvyksta į Berlyną. Iš čia jis aplankys britų, Lenkiją, Gudiją ir Ukrainą.

- Ankara. Turkijos nota, kuria atsakoma Rusijai į jos pateiktus reikalavimus Dardanelių klausimu, ventojų kategorijos: Paprasti mėsantrečiai ir ūkininkai nori išvykti, t. y. Manoma, kad trečiadionį jau ket Vokietija netarė mūšio laukui, bet Rytų ir Vakarų. Mėslininkai, be to, nori testuoti savo išradimų Vokietijoje.